

एकलेसियाले परमेश्वरको निम्ति के गर्छ

ख्रीष्टियानहरूले ख्रीष्टको शरीरमा एक अर्कालाई कसरी सहायता गर्छन् भन्ने कुरा हामीले पाठ ६ मा अध्ययन गर्‍यौं। अविश्वासीहरूप्रति भएको जिम्मेवारीको बारेमा हामीले पाठ ७ मा हेर्‍यौं। एकलेसियाले आफ्नो निम्ति र अरूहरूका निम्ति सेवा गर्नुपर्छ। र यसले परमेश्वरको निम्ति पनि विशेष सेवा गर्नेपर्छ।

पाठ १ मा हामीले सिक्‍यौं कि एकलेसियाको निम्ति परमेश्वरको एउटा उद्देश्य उहाँ आफैलाई महिमा ल्याउनु हो। एकलेसियाले कसरी आफ्ना प्रभुको महिमा गर्नसक्छ? प्रभुको आज्ञा पालन गर्न एकलेसियाले के गर्नुपर्छ? यस पाठमा हामी यी विषयहरूलाई नै हेर्नेछौं।

कसरी प्रार्थना गर्नुपर्छ भनी जान्ने ख्रीष्टियानहरूले तिनीहरूको ज्ञानलाई कार्यमा लगाउनुपर्छ। प्रार्थना परमेश्वरलाई सेवा र साथसाथै हाम्रो निम्ति एक अवसर हो। तपाईंलाई थाह छ कि तपाईंले आराधना गर्नुपर्छ र तपाईं आराधना गर्न पनि चाहनुहुन्छ, तर कतिपल्ट तपाईं अरूनै कुराहरूमा व्यस्त हुनुहुन्छ।

यदि तपाईं ख्रीष्टियान हुनुहुन्छ भने आज्ञाकारिताको आनन्द तपाईंलाई थाह छ, र अनाज्ञाकारी हुँदा तपाईंलाई दोषको अनुभव हुन्छ। आज्ञाकारिताले परमेश्वरलाई आदर गर्छ। हामी उहाँलाई आदर गरौं!

यस पाठमा तपाईंले यी कुराहरूको अध्ययन गर्नुहुनेछ. . .

आराधनाको विशेष कार्य
विश्वासीको बप्तिस्मा
प्रभुको भोज

यस पाठले तपाईंलाई यी कुराहरूमा सहायता पुऱ्याउनेछ. . .

- आराधनालाई परिभाषित र नमूनाित गर्न।
- बप्तिस्माको महत्वको बारेमा वर्णन गर्न।
- प्रभुको भोजको अर्थ बुझ्न।

आराधनाको विशेष कार्य

उद्देश्य १ परमेश्वरलाई आराधना गर्न सकिने विभिन्न माध्यमहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

हाम्रो पहिलो पाठमा हामीले सिक्छौं कि एकलेसियाका उद्देश्यहरूमध्ये एउटा उद्देश्य परमेश्वरको प्रशंसा गर्नु हो। आफ्ना भक्तिपूर्ण जीवनद्वारा स्त्रीष्टियानहरूले परमेश्वरलाई महिमा ल्याउँछन्। फिलिप्पीको एकलेसियालाई पौलसले यसो भनेका छन्, “परमेश्वरका महिमा र प्रशंसाको निम्ति येशू स्त्रीष्टद्वारा आउने धार्मिकताका फलले तिमीहरू भरिपूर्ण होओ” (फिलिप्पी १:११)।

तर आफ्ना आराधनाद्वारा पनि स्त्रीष्टियानहरूले परमेश्वरलाई महिमा दिन्छन्। आराधना गर्नु भनेको अर्थ आदर गर्नु, सम्मान गर्नु र आज्ञा पालन गर्नु हो। परमेश्वरको भलाइको निम्ति उहाँलाई प्रशंसा गरेर हामी आराधना गर्छौं। पौलसले एफेससको एकलेसियालाई यसरी लेखेका छन्, “परमेश्वरलाई महिमा गरौं ... यस हेतुले कि उहाँले हामीलाई आफ्ना प्रिय पुत्रमा सितैँमा दिनुभएको आफ्नो महिमामय अनुग्रहको प्रशंसा होस्” (एफिसी १:६)। (एफिसी १:१२, १४ पनि हेर्नुहोस्)।

बाइबलले बताउँछ कि सबै विश्वासीहरू पूजाहारीहरूजस्तै भएर परमेश्वरलाई प्रार्थना र स्तुति प्रशंसा चढाउनुपर्छ। “तिमीहरू पनि येशू स्त्रीष्टद्वारा परमेश्वरको दृष्टिमा ग्रहणयोग्य आत्मिक बलिदान चढाउने पवित्र पूजाहारीगिरीको निम्ति जीवित पत्थरहरूभैँ आत्मिक घर बन्दैजाओ” (१ पत्रस २:५)। एकलेसियाले चढाउने बलिदान प्रशंसानै हो। “यसकारण परमेश्वरलाई येशूद्वारा प्रशंसाको बलि निरन्तर चढाऔं। यो प्रशंसा उहाँको नाउँ स्वीकार गर्ने ओठको फल हो” (हिब्रू १३:१५)।

भजनहरू गाएर पनि हामी परमेश्वरलाई आराधना गर्छौं।

भजनहरू गाएर परमेश्वरलाई आराधना गर्ने बारेमा बाइबलले हामीलाई धेरै बताएको छ। भजन संग्रहको पूरै पुस्तकनै भजनहरूको पुस्तक हो। एउटा भजनमा यसरी लेखिएको छ, "परमप्रभुको निम्ति भजन गाओ, उहाँका नाउँको प्रशंसा गर" (भजन ६६:२)। कलस्सेमा भएको एकलेसियालाई लेख्दा यो खण्ड पौलसको मनमा थियो होला, "परमेश्वरप्रति आफ्नो हृदयमा रहेको कृतज्ञतासाथ भजन, स्तुति, र आत्मिक गान गाओ" (कलस्सी ३:१६)।

परमेश्वरलाई आराधना गर्ने अर्को तरीकाको बारेमा बाइबलले हामीलाई बताउँछ: त्यो चाहिँ दिएर हामी उहाँलाई आराधना गर्छौं। हो, दिनुचाहिँ आराधनाको एक कार्य हो। फिलिप्पीको एकलेसियालाई आफूले लेखेको पत्रमा, पौलसले तिनीहरूले पठाएको सहयोगको निम्ति उनी तिनीहरूलाई धन्यवाद दिन्छन्। उनले भने, "मैले पाउनुपर्नेभन्दा बढी नै पाएको छु। इपाफ्रोडिटसद्वारा पठाइदिएका तिमीहरूको मीठो बास्ना भएको, र परमेश्वरलाई मनपर्दो र ग्रहणयोग्य बलिदान पाएर म तृप्त भएको छु" (फिलिप्पी ४:१८)। स्त्रीष्टियानहरूले दिएका कारणलेनै खाँचोहरू पूरा हुन्छन्। खाँचोहरू पूरा भएको कारणलेनै मानिसहरूले परमेश्वरको प्रशंसा गर्छन्। "यस सेवाको कामले सन्तहरूको अभाव पूरा हुन्छ। त्यति मात्र होइन, परमेश्वरप्रति धेरै धन्यवादका भावना उल्लेख आउँछन्" (२ कोरिन्थी ६:१२)।

तपाईंको अभ्यासको निम्ति

ठीक उत्तरको अगाडिको अक्षरमा घेरा लगाउनुहोस्।

१ आराधना गर्नुको अर्थ

- क) योग्य कामहरूका निम्ति रूपैयाँ-पैसा दिनु
- ख) नियमित रूपमा एकलेसिया सेवामा भाग लिनु
- ग) आदर, सम्मान गर्नु
- घ) मानिसहरूप्रति दयालु हुनु

२ एकलेसियाको मुख्य उद्देश्य के हो?

- क) परमेश्वरको महिमा गर्नु।
- ख) असल जीवन बिताउनको निम्ति मानिसहरूलाई सहायता गर्नु
- ग) प्रार्थनाको निम्ति मानिसहरूलाई जम्मा गर्नु।
- घ) परमेश्वरको बारेमा भजनहरू गाउनु।

३ तल दिइएकाहरूमध्ये कुनचाहिँ परमेश्वरलाई आराधना गर्ने तरिका होइन?

- क) परमेश्वरको प्रशंसा गाउनु
- ख) परमेश्वरको भलाइको प्रशंसा गर्नु
- ग) परमेश्वरको कामको निम्ति भेटीहरू दिनु
- घ) भक्तिहीनताको जीवन जिउनु

४ तलको वाक्यलाई पूरा गर्नुहोस्। स्त्रीष्टियानहरूले .....
..... को बलिदानको भेटी चढाउनुपर्छ। .....

५ परमेश्वरलाई प्रशंसा गर्ने केही तरिकाहरूको सूची बनाउनुहोस्। .....

हामी यहाँ होशियारी हुनै पर्छ। साँचो आराधना केवल गाउने, प्रार्थना गर्ने र दिने मात्र होइन। यिनीहरू ता हाम्रो आराधनाका बाहिरीय चिन्हहरू मात्र हुन्। साँचो आराधना आत्मिक हुन्छ। हामी ख्रीष्टियान सेवामा गएर गाउन सक्छौं, तर पनि साँचो आराधना चाहिँ नगरेका हुनसक्छौं। येशूले भन्नुभयो, “परमेश्वर आत्मा हुनुहुन्छ, र उहाँका आराधकहरूले आत्मा र सत्यतामा आराधना गर्नुपर्छ” (योआनेस ४:२४)। आराधना भनेको कुनै विधि वा रीति होइन। आराधना आत्मिक हो। “किनकि परमेश्वरलाई आत्मामा पुज्ने र ख्रीष्ट येशूमा गर्व गर्ने र शरीरमा भरोसा नराख्ने साँचो खतना हामी नै हौं” (फिलिप्पी ३:३)। आराधनासँग सम्बन्धित भएका क्रिया-कलापहरूले साँचो आत्मिक आराधनामा हामीलाई अलमल नपारोस्।

तपाईंको अभ्यासको निम्ति

६ तल कोष्ठभित्र दिइएको सबैभन्दा उत्तम उत्तरलाई छान्नुहोस् र दिइएको खाली ठाउँमा लेख्नुहोस्।

क) साँचो आराधना ..... हुन्छ।
(आत्मिक) (विधिवत)

ख) ख्रीष्टियानहरू ..... द्वारा आराधना गर्छन्।
(पवित्र आत्मा) (नियम र विधि)

विश्वासीको बप्तिस्मा

उद्देश्य २ ख्रीष्टियानहरूले किन बप्तिस्मा लिनैपर्छ व्याख्या गर्नुहोस्।

जब हामी परमेश्वरलाई हाम्रो प्रेम प्रकट गर्छौं, तब उहाँलाई प्रसन्न पार्ने कामहरू हामी गर्छौं। धर्मविधिहरूभन्दा

पनि हाम्रा प्रेम र प्रशंसा, अभै उत्तम कुराहरू हुन्। हामीले गर्नु भनी ख्रीष्टले आज्ञा दिनुभएका यी दुई विधिहरूलाई धर्मविधिहरू भनिन्छ। अहिले हामी बप्टिस्माको बारेमा विचार गर्नेछौं।

एक व्यक्ति ख्रीष्टियान भएपछि, आफू ख्रीष्टियान भएको कुरा ऊ अरूहरूलाई पनि बताउन चाहन्छ। बप्टिस्मा यसो गर्ने एक तरीका हो। अक्सर गरेर पास्टरलेनै बप्टिस्माको लागि एक पोखरी वा नदी जस्तो ठाउँको बन्दोबस्त मिलाउँछन्। नयाँ ख्रीष्टियानलाई पानीमा पूरै डुबाइन्छ र फेरि माथि ल्याइन्छ। एक ख्रीष्टियान, बप्टिस्माद्वारा ख्रीष्टको मृत्यु र पुनरुत्थानमा परिचित गराइएको हुन्छ। कलस्सेमा भएको एकलेसियालाई पौलसले यसको व्याख्या गरिदिएका छन्:

बप्टिस्मामा तिमीहरू उहाँसँग गाडिएका थियौ। मरेकाहरूबाट उहाँलाई जीवित पार्नुहुने परमेश्वरको कार्यमा विश्वास राख्नाले यही बप्टिस्मामा तिमीहरू पनि उहाँसँगै जीवित पारियौ।
(कलस्सी २:१२)।

हाम्रो पुरानो र पापपूर्ण जीवन गाडिएको छ र अहिले येशू ख्रीष्टमा हामीले नयाँ जीवन पाएका छौं भनी बप्टिस्माद्वारा हामी अरूहरूलाई साक्षी दिन्छौं।

अविश्वासीहरूलाई विश्वासी बनाउनको निम्ति बप्टिस्मा दिने काम गरिँदैन। विश्वासविना बप्टिस्माले एक व्यक्तिलाई पापबाट बचाउँदैन। यो जादूगिरी जस्तो कुरा होइन।

शुरूको एकलेसियामा, मानिसहरूले ख्रीष्टमा विश्वास गर्थे र त्यसपछि तिनीहरूलाई बप्तिस्मा दिइन्थ्यो। जब पहिलो पल्ट पवित्र आत्मा एकलेसियामा आउनुभयो, पत्रसले ख्रीष्टमा भएको विश्वासको महत्त्वपूर्णताको बारेमा प्रचार गरे। "तिनीहरूमध्ये धेरैले वचनमा विश्वास गरे र बप्तिस्मा लिए।" पछि फिलिपले ख्रीष्टको सन्देश सामरियामा पुऱ्याए। बाइबलले बताउँछ, "तर जब तिनीहरूले परमेश्वरको राज्य र येशू ख्रीष्टको नाउँको सुसमाचार सुनाउने फिलिपका कुरामा विश्वास गरे, तब पुरुष र स्त्रीहरूले बप्तिस्मा लिए" (प्रेरित ८:१२)।

नयाँ विश्वासीहरूलाई बप्तिस्मा दिनको निम्ति येशूले हामीलाई आज्ञा गर्नुभएको छ। "यसकारण जाओ, र सबै देशका जातिहरूलाई चेला बनाओ, पिता र पुत्र र पवित्र आत्माको नाउँमा तिनीहरूलाई बप्तिस्मा देओ" मतियोस २८:१६)। उहाँको आज्ञा पालन गर्नु हाम्रो कर्तव्य हो।

तपाईंको अभ्यासको निम्ति

- ७ रोमी ६:४ पढ्नुहोस् र तलको खाली ठाउँ भर्नुहोस्:
 यसकारण त्यस बप्तिस्माद्वारा हामी उहाँसँगै .....
 ..... र जसरी ख्रीष्ट ..... बाट पिताको महिमाद्वारा
 ..... त्यसैगरी हामी पनि ..... हिँडौं।
- ८ तल कोष्ठमा दिइएका उत्तरहरूबाट सबैभन्दा उत्तम उत्तरलाई छान्नुहोस् र खाली ठाउँमा लेख्नुहोस्।
- क) एकलेसियाले बप्तिस्मा दिन्छ किनभने
 .....
 (यो धर्मविधि हो) (यो ख्रीष्टको आज्ञा हो)

ख) कसले बप्तिस्मा लिनुपर्छ?

.....
(विश्वासीहरू) (अविश्वासीहरू)

ग) बप्तिस्माले .....

(मानिसहरूलाई स्त्रीष्टियान बनाउँछ) (स्त्रीष्टिले गर्नुभएको कार्य देखाउँछ)

प्रभुको भोज

उद्देश्य ३ प्रभुको भोजको बाइबल आधारित अर्थको व्याख्या गर्नुहोस्।

बप्तिस्मा दिनु भनी येशूले एकलेसियालाई आज्ञा गर्नुभयो। तर प्रभुकोभोज पनि पालन गर्नु भनी येशूले हामीलाई आज्ञा दिनुभएको छ। आफ्ना चेलाहरूसँगै खानुभएको अन्तिम भोजमा, येशूले भन्नुभयो, “यो मेरो सम्भनाको निमित्त गर” (१ कोरिन्थी ११:२४)।

बप्तिस्मा जस्तै प्रभुको भोज पनि एक धर्म विधिनै हो। यो जादू होइन। यो रिक्तो विधि पनि होइन। जब हामी प्रभुको भोज पालन गर्छौं, हामीले स्त्रीष्टिलाई सम्मान दिएका हुन्छौं।

जब हामी रोटी र कचौरा बाँड्छौं, स्त्रीष्टिले हाम्रो निमित्त गर्नुभएको कामलाई हामी देखाउँछौं। पौलसले भनेका छन् कि “उहाँ नआउञ्जेल तिमीहरू प्रभुका मृत्युको घोषणा गर्दछौं”

(१ कोरिन्थी ११:२६)। हामीहरू ख्रीष्टमा एकै हौं भन्ने कुरा हामी यस भोजद्वारा देखाउँछौं। ख्रीष्ट हाम्रो निमित्त मर्नुभयो भन्ने कुरा सम्झन यसले हामीलाई सहायता गर्छ।

‘अनि रोटी लिएर धन्यवाद चढाएपछि, उहाँले भाँचेर तिनीहरूलाई यसो भन्दै दिनुभयो, तिमीहरूका निमित्त दिएको यो मेरो शरीर हो। मेरा सम्झनामा यो गर्नेगर। अनि त्यसैगरी, खाएपछि कचौरा पनि यसो भन्दै दिनुभयो, ‘यो कचौरा तिमीहरूका निमित्त बहाइएको मेरो रगतमा स्थापित गरिने नयाँ करार हो’ (लूकास २२:१६-२०)।

ख्रीष्टलाई ग्रहण नगरीकन कुनै पनि व्यक्तिले रोटी र कचौरालाई ग्रहण गर्नुहुँदैन।

यस कार्यमा हामी केवल ख्रीष्टसँग मात्र होइन तर एक अर्कासँग पनि परिचित गरिएका हुन्छौं। प्रभुको भोज एकजनाले मात्र गर्ने कुरा होइन। यसले “ख्रीष्टको शरीरको” एकता देखाउँछ। पौलसले भनेका छन्:

जुन आशिष्का कचौराको निमित्त हामी आशिष् माग्छौं, के त्यो ख्रीष्टको रगतमा हुने सहभागिता होइन र? र त्यो रोटी, जो हामी भाँच्छौं, के त्यो ख्रीष्टको शरीरमा हुने सहभागिता होइन र? रोटी एउटै हो, यसकारण धेरै भए तापनि हामी एउटै शरीर हौं, किनकि हामी सबै एउटै रोटीबाट खान्छौं (१ कोरिन्थी १०:१६-१७)।

प्रभुको भोजले ख्रीष्टको मृत्यु र एकलेसियाको एकतामा भएको हाम्रो विश्वास देखाउँछ। अनि यसले आफ्नो एकलेसियाको निमित्त येशूको आगमनमा भएको हाम्रो विश्वास पनि देखाउँछ। “उहाँ नआउञ्जेल तिमीहरू प्रभुका मृत्युको घोषणा गर्दछौं” (१ कोरिन्थी ११:२६)।

तपाईंको अभ्यासको निम्ति

- ६ तल दिइएकाहरूमध्ये कुनचाहिँ प्रभुको भोजको वास्तविक अर्थ होइन?
- क) ख्रीष्टले हाम्रो निम्ति जे गर्नुभयो त्यसको एक नमूना
 ख) ख्रीष्टको आगमनमा भएको विश्वासको प्रकट
 ग) परमेश्वरबाट क्षमा कमाउने तरिका
 घ) विश्वासीहरूको एकताको वर्णन
- १० ख्रीष्टियानहरूले पालन गर्ने बपतिस्मा र प्रभुभोजको सबैभन्दा महत्वपूर्ण कारण के हो?
- क) तिनीहरूले ख्रीष्टियानहरूमाथि आशिष ल्याउँछन्।
 ख) तिनीहरू धार्मिक विधिहरू हुन्।
 ग) तिनीहरू ख्रीष्टद्वारा आज्ञा दिइएका थिए।
 घ) तिनीहरूले प्रभुको मृत्युको प्रतिनिधित्व गर्छन्।

एकलेसियाले प्रभुलाई सेवा पुर्‍याउनुपर्छ। यसले प्रभुको आज्ञापालन र उहाँको महिमा गर्नुपर्छ। येशू आफ्नो एकलेसियालाई लिन नआउञ्जेलसम्म यो काम सकिँदैन। उहाँ आउनुभएपछि हामी उहाँसँगै हुनेछौं। त्यसबेलासम्म एकलेसियाले विश्वासी र अविश्वासीहरूलाई परमेश्वरको इच्छा के हो सो देखाउनु आवश्यक छ। एकलेसियाले अविश्वासीहरूलाई साक्षी दिन्छ र विश्वासीहरूलाई सामर्थ्य दिन्छ।

शुरूको एकलेसियाले यी सबै कुराहरू गरेको थियो। प्रेरित २:४६-४७ पढ्दा जहिले पनि मेरो हृदयले ठूलो प्रेरणा पाउँछ:

अनि दिनहुँ एकै मनका भई . . . आ-आफना घरमा एकैसाथ रोट्टी भाँचेर, तिनीहरू हर्ष र शुद्ध हृदयसाथ सम्मिलित रूपमा भोजन गर्थे। परमेश्वरको स्तुति गर्दै, र सबै मानिसहरूबाट

शुभेच्छा पाउँदै बस्थे। उद्धार पाउनेहरूलाई प्रभुले दिनदिनै तिनीहरूमा बढ्ती गराउनुहुन्थ्यो।

के मेरो ठाउँको एकलेसियाको बारेमा यस्तै भन्नसकिन्छ? के तपाईंको ठाउँको एकलेसियाको बारेमा यस्तै भन्न सक्नुहुन्छ? एकलेसियालाई सहायता पुऱ्याउनको निम्ति परमेश्वरले हामीलाई प्रयोग गर्न चाहनुहुन्छ। हामीले हाम्रो जिम्मेवारी पूरा गरेको उहाँ चाहनुहुन्छ।

हरेक ख्रीष्टियानलाई एकलेसिया चाहिन्छ। “तर हामीचाहिँ एकसाथ भेला हुन नछोडौं। तर प्रभुको दिन नजीक आइरहेको तिमीहरूले देखेका हुनाले एउटाले अर्कालाई भन् प्रोत्साहन देओ” (हिब्रू १०:२५)। ख्रीष्टको निम्ति एकलेसिया अति महत्वपूर्ण छ। ‘जसरी ख्रीष्टले पनि एकलेसियालाई प्रेम गर्नुभयो, र त्यसको निम्ति आफूलाई अर्पण गर्नुभयो’ (एफिसी ५:२५)। हामी उहाँको एकलेसियामा हाम्रो जिम्मेवारी पूरा गरौं।

उहाँको एकलेसियाको एक अङ्ग हुन पाएकोमा के तपाईं खुशी हुनुहुन्न र? अब हामी हाम्रो अध्ययनको अन्ततिर आइपुगेका छौं, म आशा गर्छु कि तपाईंले एकलेसियास; अरूहरूलाई ख्रीष्टमा ल्याउने काममा यसको महत्वपूर्णता; तपाईंको निम्ति यसको मूल्य; परमेश्वरको योजनामा यसको भागको बारेमा धेरै बुझ्नुभयो होला। ख्रीष्टको शरीर अर्थात् उहाँको एकलेसियाको निम्ति अहिलेनै

परमेश्वरलाई धन्यवाद दिनुहोस्। तपाईं अभै सक्रिय भएर, उहाँले आफ्नो एकलेसियाको निमित्त राख्नुभएको योजनामा तपाईं सम्भागी हुन सक्नको निमित्त परमेश्वरसँग प्रार्थना गर्नुहोस्।

तपाईंका उत्तरहरूको जाँच गर्नुहोस्

१० ग) तिनीहरू स्त्रीष्टद्वारा आज्ञा दिइएका थिए।

१ ग) आदर, सम्मान गर्नु।

२ क) परमेश्वरको महिमा गर्नु।

८ क) यो स्त्रीष्टको आज्ञा हो।

ख) विश्वासीहरू

ग) स्त्रीष्टले गर्नुभएको कार्य देखाउँछ।

३ ग) भक्तिहीतनाको जीवन जिउनु।

७ गाडियौं, मुर्दा, बौरी उठ्नु, नयाँ जीवनमा।

४ प्रशंसा (आराधना)

६ क) आत्मिक

ख) पवित्र आत्मा

५ भक्तिको जीवन जिउनु

प्रशंसा गर्नु

प्रार्थना गर्नु

गाऊनु

दिनु

अब तपाईं ५-८ का पाठहरूका निमित्त तपाईंको विद्यार्थी प्रतिवेदन भर्नको लागि तयारी हुनभएको छ। यी पाठहरूलाई दोहोर्ज्याउनुहोस् र तपाईंको विद्यार्थी प्रतिवेदनका निर्देशनहरूलाई पालन गर्नुहोस्। तपाईंले आफ्नो उत्तर-पृष्ठ आफ्ना निर्देशककहाँ पठाउनुहुँदा अर्को पाठ्यक्रमको बारेमा पनि सोधी पठाउनुहोस्।

ब धा इ !

तपाईंले यो पाठ्यपुस्तक सिध्याउनुभएको छ। यसले तपाईंलाई धेरै नै सहयोग पुऱ्यायो होला भन्ने आशा हामीले राखेका छौं! तपाईंको विद्यार्थी प्रतिवेदनको दोस्रो खण्डलाई भरि उत्तर-पृष्ठ चाहिँ आफ्ना निर्देशककहाँ पठाउन नभुल्नुहोला। सबै उत्तरहरूको जाँच गरिसकेपछि हामी तपाईंलाई प्रमाण-पत्र पठाउनेछौं।